

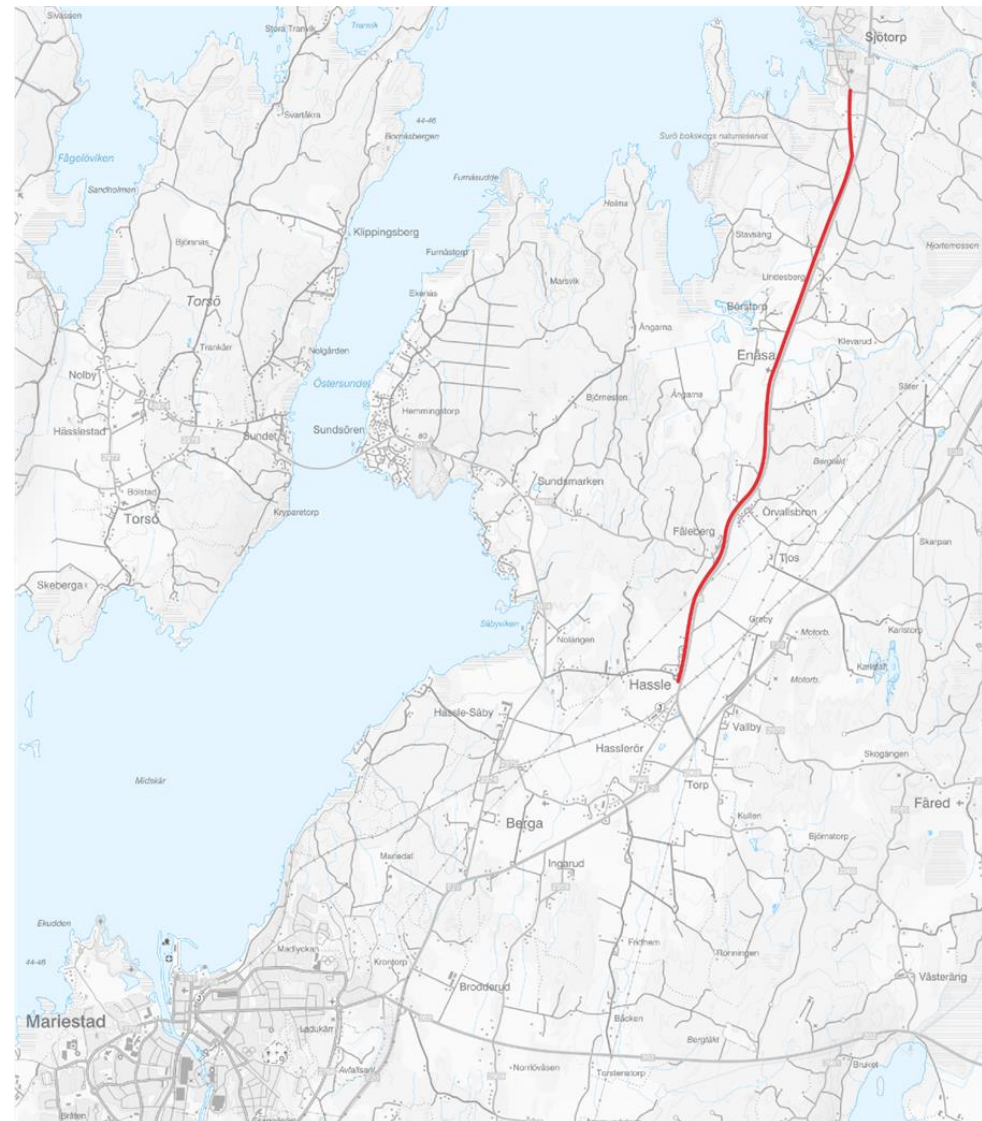
Samrådsmöte

2025-04-23

Väg 26, Hassle kyrka-Sjötorp, gång- och cykelväg
Mariestads kommun, Västra Götalands län

Orienteringskarta

- Vägsträcka för ny gång- och cykelväg är markerad med rött

Ändamål

”Komplettera cykelstråket mellan Mariestad och Gullspång genom att öka trafiksäkerheten och framkomligheten mellan Hasslerör och Sjötorp”

Projektmål

- En attraktiv gång- och cykelväg som lockar till såväl promenader som cykelpendling och cykelturism
- Utökad möjlighet att nå besöksmålen i närområdet och pausplatser invid vägen, vilket bidrar till stråkets attraktivitet och saluförande
- Gynna biologisk mångfald i vägens sidoområden

Dagordning

- **Mötet öppnas**
- Presentation av projektorganisation
- Planläggningsprocessen
- Förslag gång- och cykelväg
- Marklösen och ersättningsfrågor
- Tidplan
- Övriga frågor

Dagordning

- Mötet öppnas
- **Presentation av projektorganisation**
- Planläggningsprocessen
- Förslag gång- och cykelväg
- Marklösen och ersättningsfrågor
- Tidplan
- Övriga frågor

Medverkande

Trafikverket

- Elin Lyckestam, projektledare
- Robin De Maria, projektingenjör
- Charlotta Glasell, markförhandlare
- Per Axelsson, uppdragsledare Rejlers
- Oscar Månsson, teknikansvarig
vägutformning/vägteknik, Rejlers

Dagordning

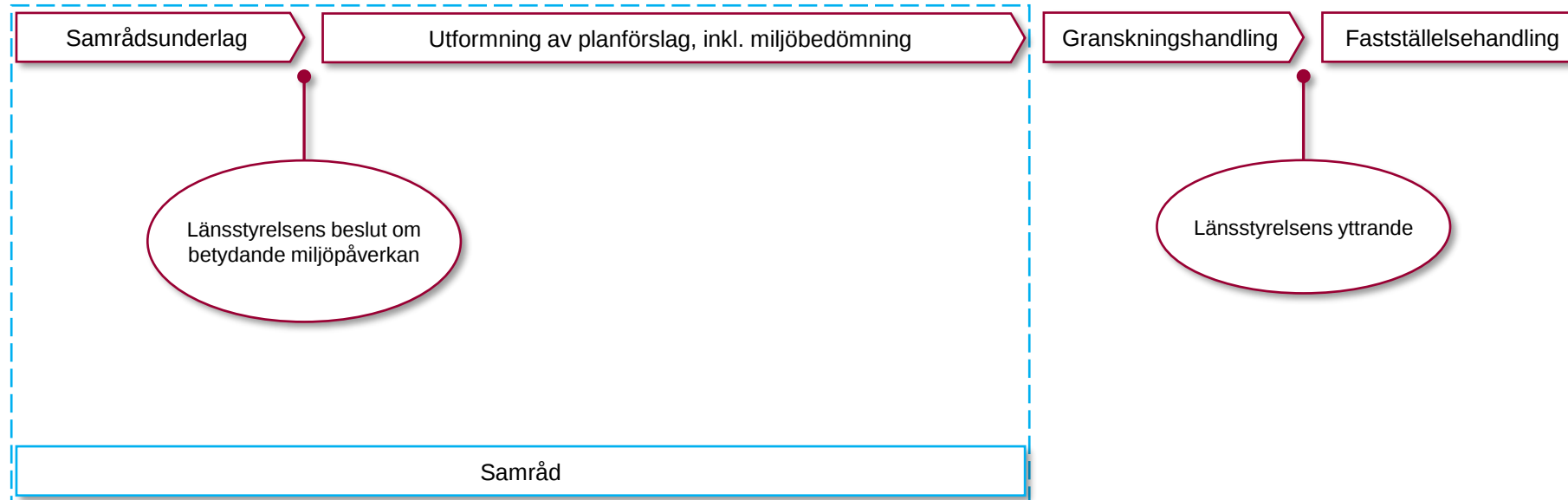
- Mötet öppnas
- Presentation av projektorganisation
- **Planläggningsprocessen**
- Förslag gång- och cykelväg
- Marklösen och ersättningsfrågor
- Tidplan
- Övriga frågor

Planläggningsprocessen

Planläggningsprocess

Planläggning av vägar följer en process som regleras i väglagen och syftar till att få en god anknytning till övrig samhällsplanering och till miljölagstiftningen. Under processen får de som berörs möjlighet till insyn och att framföra synpunkter. Samråd ska genomföras för väganläggningens lokalisering, utformning och miljöpåverkan. Slutligen beskrivs och redovisas förslaget i en vägplan.

Planläggning

Handlingar i vägplanen

- Plankartor
- Plan- och miljöbeskrivning
- Samrådsredogörelse
- Fastighetsförteckning
- Kartor och ritningar
 - Illustrationskartor
 - Typsektioner

Dagordning

- Mötet öppnas
- Presentation av projektorganisation
- Planläggningsprocessen
- **Förslag gång- och cykelväg**
- Marklösen och ersättningsfrågor
- Tidplan
- Övriga frågor

Lokalisering

Förslag att anläggas på västra sidan av väg 26, på grund av:

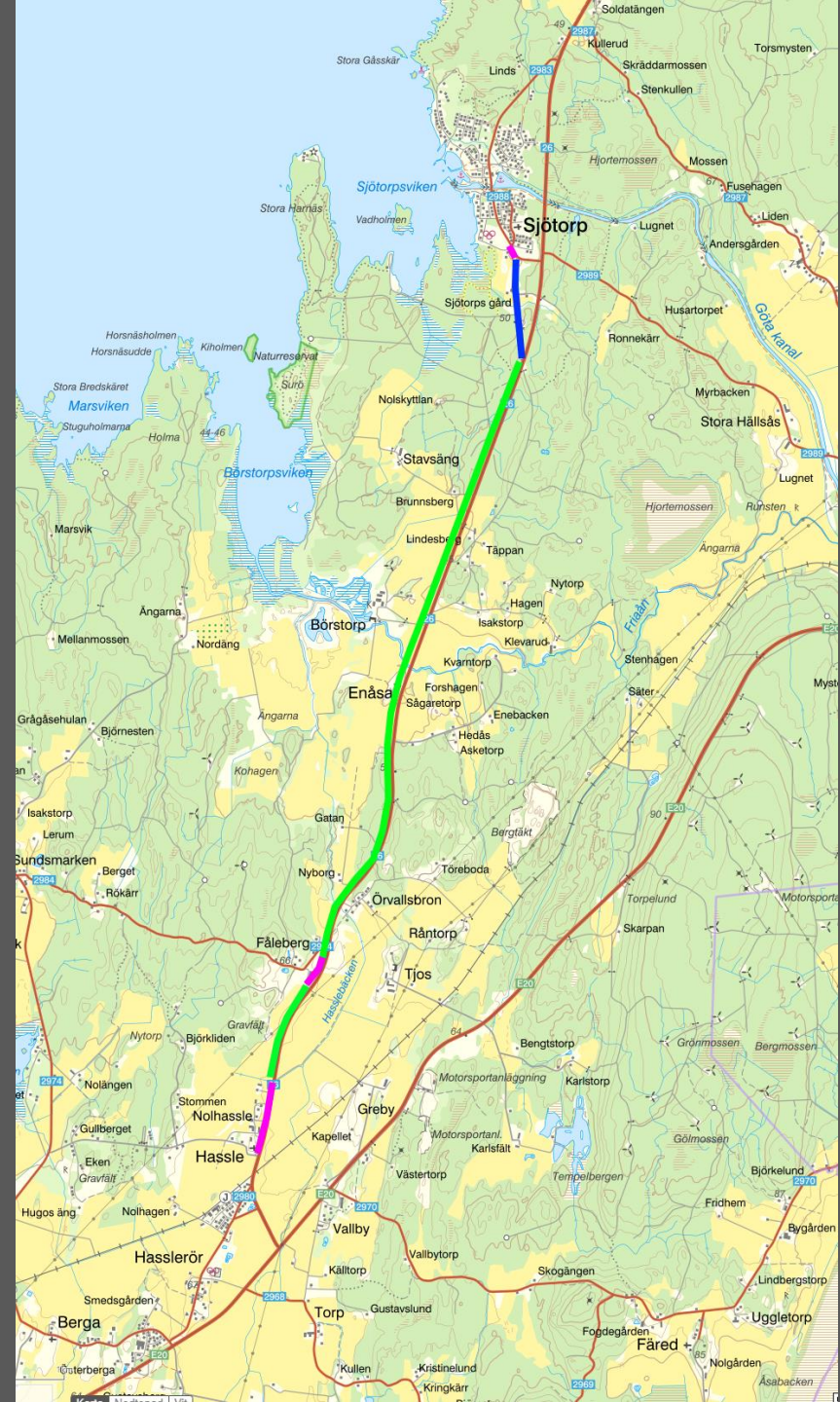
- Västra sidan medför bättre funktion för gång- och cykeltrafikanter, bättre målpuppfyllelse och lägre kostnader, då två planskilda korsningar samt flytt en huvudvattenledning kan undvikas
- Lokaliseringen på västra sidan av väg 26 medför att besöksmålen såsom Hassle kyrka, Enåsa kyrka och Börstorp slott nås utan att korsa väg 26
- Det valda alternativet medför även att mindre areal jordbruksmark tas i anspråk än om gång- och cykelvägen lokaliseras på östra sidan av väg 26

Översikt typsektioner

grön = skiljeremsa

rosa = räcke

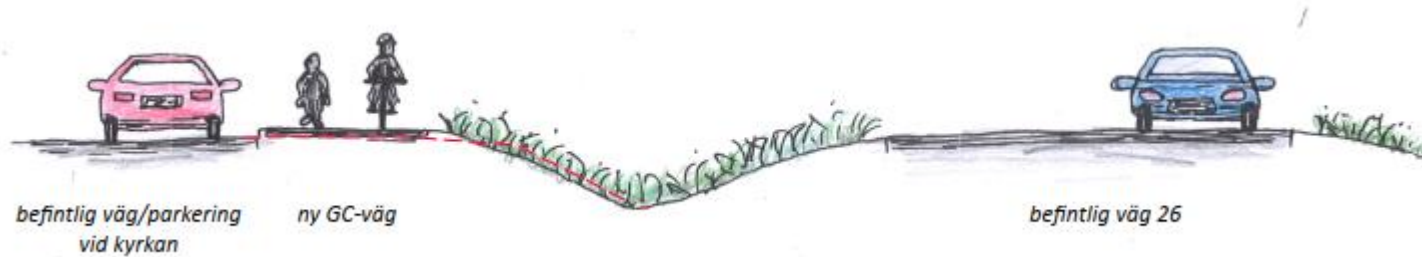
blå = blandtrafik

Typsektioner

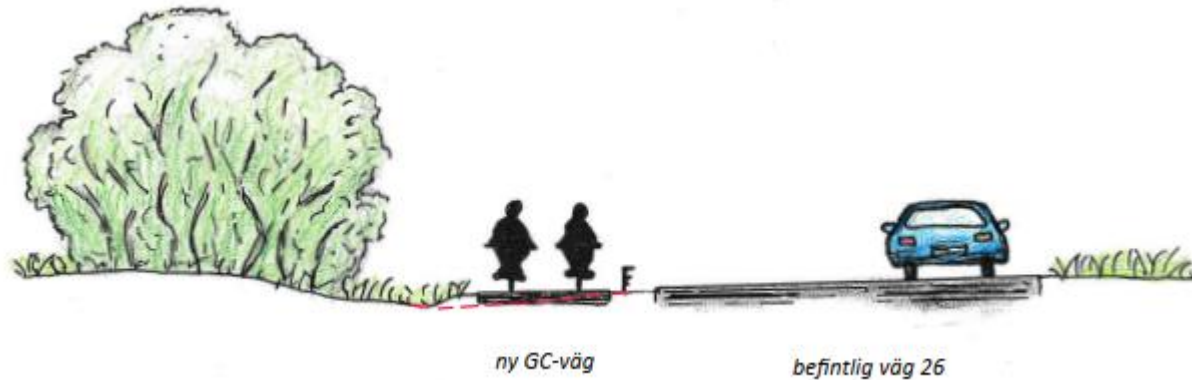
Sektion A-A

Gång- och cykelväg på befintlig parkering vid Hassle kyrka

Sektion B-B

Gång- och cykelväg med räcke vid Hassle prästgård

Typsektioner

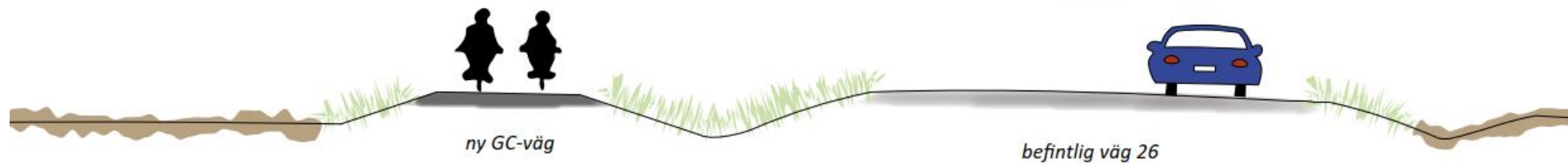
Sektion C-C

Gång- och cykelväg med räcke vid småskalig betesmark

Sektion D-D

Åkermark med skiljeremsa

Typsektioner

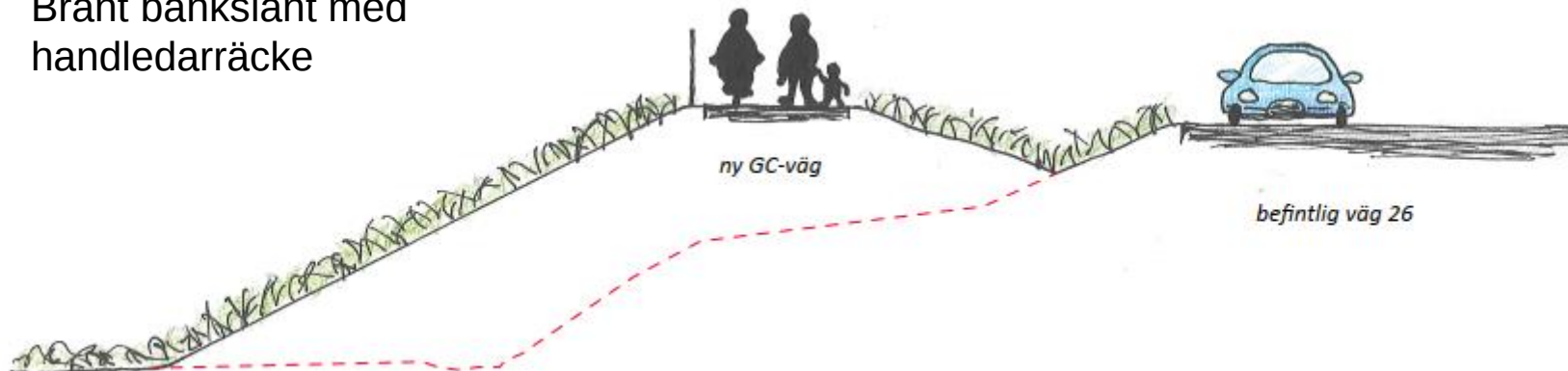
Sektion E-E

Gång- och cykelväg med räcke vid gödselcistern

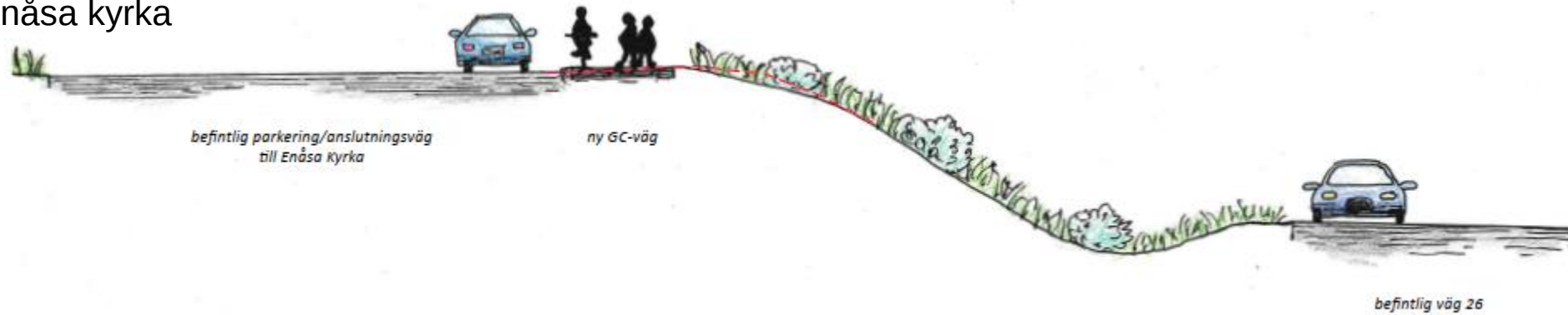
Sektion F-F

Brant bankslänt med handledarräcke

Typsektioner

Sektion G-G Enåsa kyrka

Sektion H-H Viltstängsel i bankfot

Typsektioner

Sektion I-I

Gång- och cykelväg med kantsten

Väg 2983/Slussvägen

Teckenförklaring illustrationsplaner

MARKANSPRÅK

GRÄNS FÖR NYTT VÄGOMRÅDE

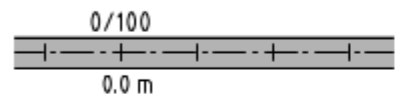

GRÄNS FÖR TILLFÄLLIG NYTTJANDERÄTT

GRÄNS FÖR BEFINTLIGT VÄGOMRÅDE

ÖVRIGA BETECKNINGAR PÅ ILLUSTRATIONSKARTA

NY VÄG, VÄGBANEKANTER, MED LÄNGDMÄTNING OCH
HÖJDSÄTTNING

DETALJPLANEGRÄNS

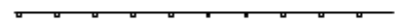
BANKSLÄNT

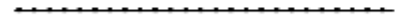
JORDSKÄRNINGSSLÄNT/DIKE

KANTSTEN

VÄGRÄCKE

HANDELDARRÄCKE

VILTSTÄNGSEL

BEFINTLIGT VILTSTÄNGSEL

FÖRESLAGEN NY ENSKILD VÄG

VÄGANSLUTNING TILL BEFINTLIG ALLMÄN VÄG SOM STÄNGS
GENOM SÄRSKILT BESLUT

FÄRIST

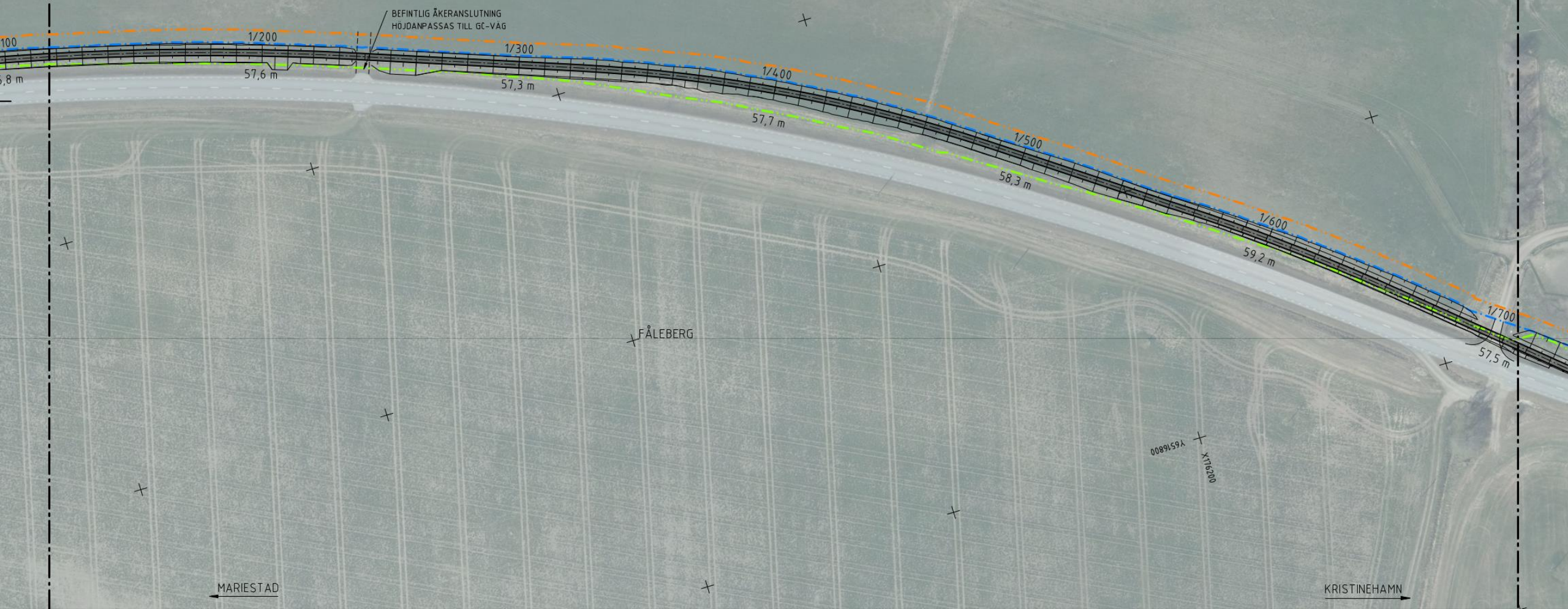
Utformning, sektion 0/000 – 0/540

Utformning, sektion 0/540-1/120

Utformning, sektion 1/120-1/710

Utformning, sektion 1/710-2/290

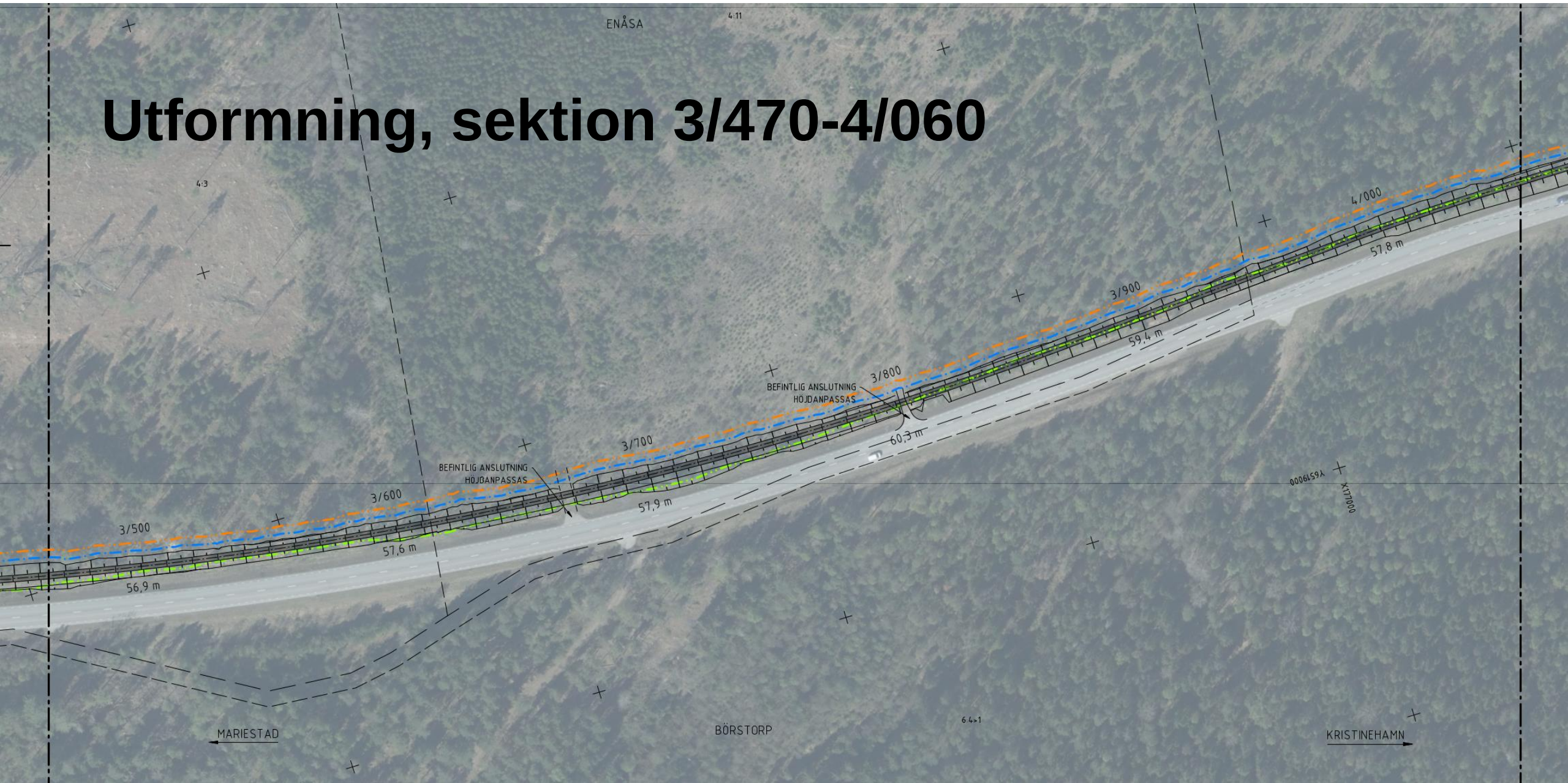
Utformning, sektion 2/290-2/890

Utformning, sektion 2/890-3/470

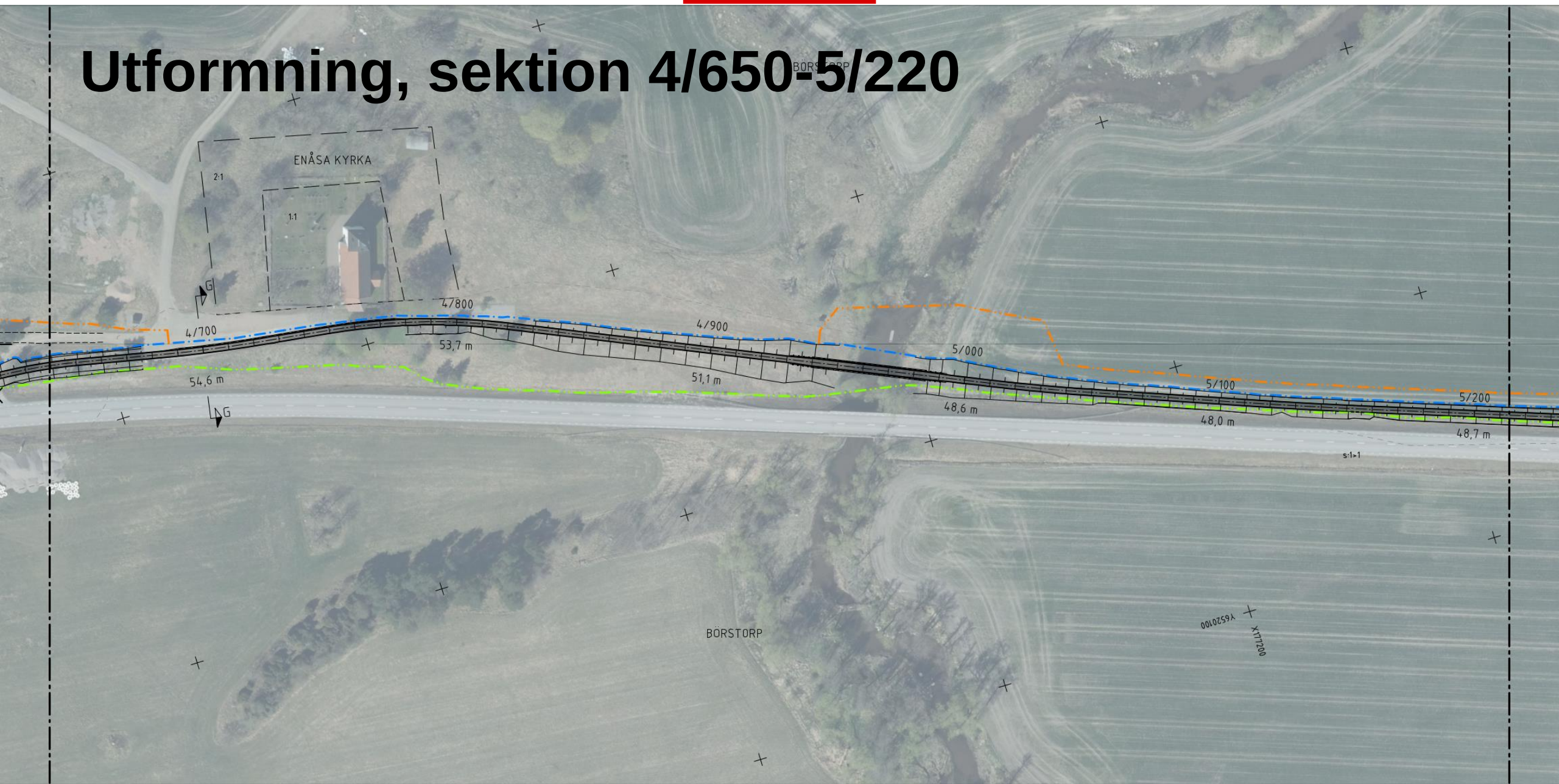
Utformning, sektion 3/470-4/060

Utformning, sektion 4/060-4/650

Utformning, sektion 4/650-5/220

Utformning, sektion 5/220-5/790

Utformning, sektion 5/790-6/360

Utformning, sektion 6/360-6/940

Utformning, sektion +6/940-7/510

Utformning, sektion 7/510-8/080

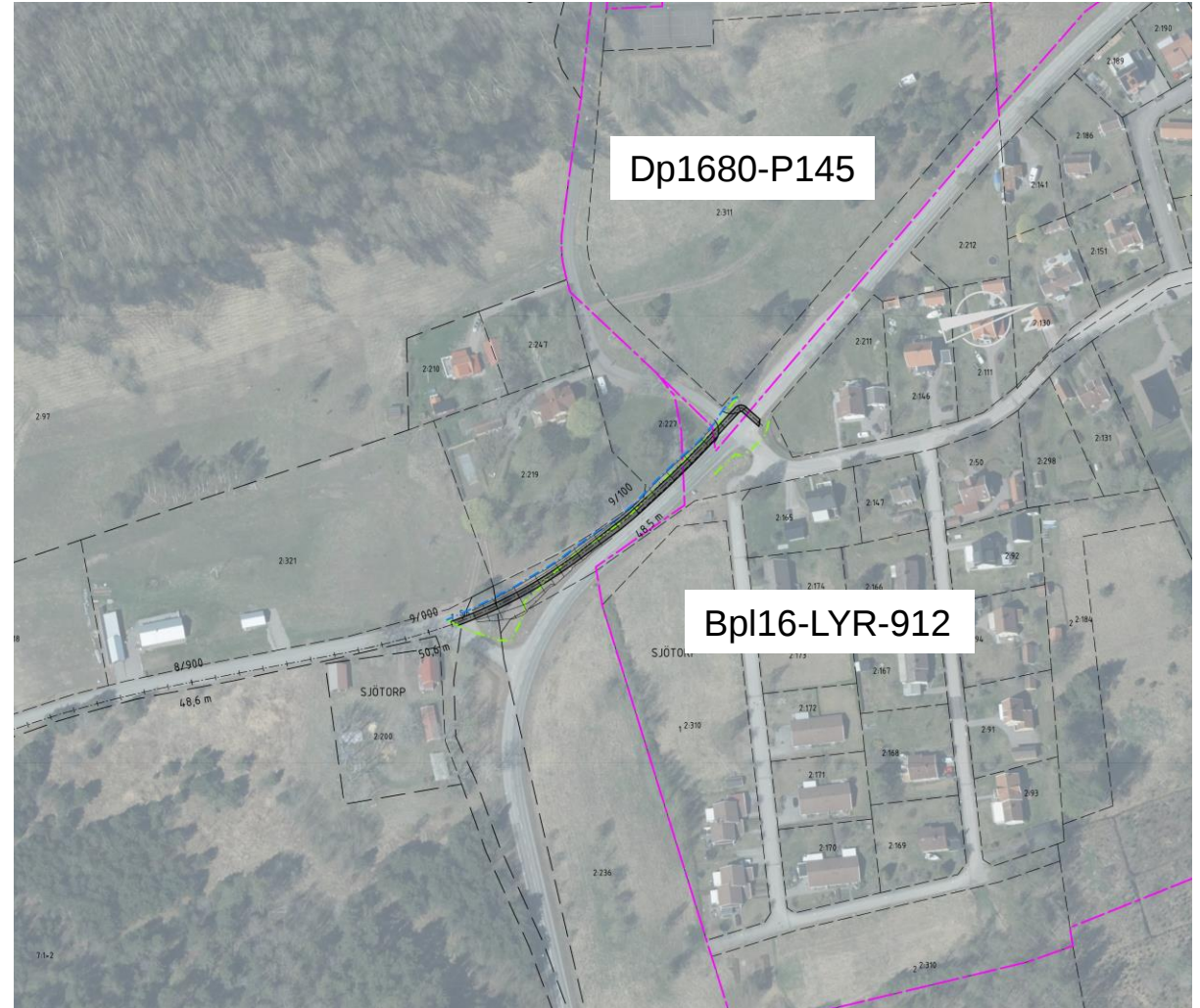
Utformning, sektion 8/080-8/700

Påverkan detaljplan

Två antagna detaljplaner berörs:

- Sjötorp 2:311 – Detaljplan för byggande av lägenheter (Dp1680-P145)
- Sjötorps tätort – Detaljplan för ändring och utökning av byggnadsplan (Bpl16-LYR-912)
- Anläggande av gång - och cykelvägen bedöms inte strida mot detaljplanernas syften

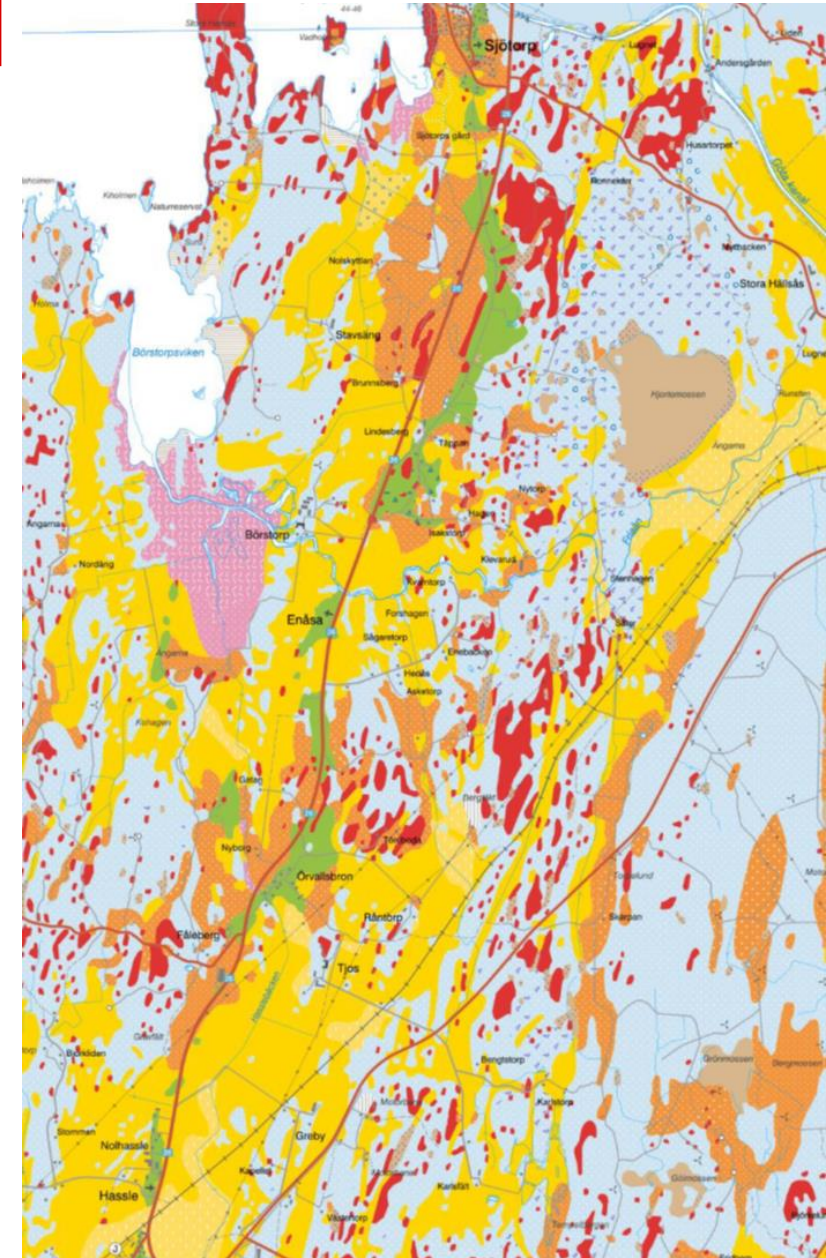
Avvattning

- Vid skiljeremsa avvattnas gång- och cykelvägen till gemensamt vägdike
- Avvattning sker till största del med översilning med infiltration på slänter ner till vägdike
- Vid partier med vägräcke anläggs dike utanför gång- och cykelvägen alternativt dräneringsledning under gång- och cykelvägen beroende på tillgång till plats
- Längs väg 2983 avleds dagvatten via kantsten till dagvattenbrunnar

Geoteknik

Översiktskarta över jordarter längs sträckan. Sträckan utgörs av:

- glacial lera (gul)
- postglacial sand och svallsediment (orange med vita prickar)
- isälvssediment (grön)
- berg (röd)

Källa: © SGU Jordartskarta

Geoteknik

- Gång- och cykelvägen kommer mestadels ligga på isälvssediment, söder och norr om Enåsa kyrka så ligger kommer dock gång- och cykelvägen att ligga på lerjord.
- Norr om Friaån återfinns leran på båda sidor om väg 26 vilket medför att bron över Friaån kommer att grundläggas på lerjord, varvid grundförstärkning kommer att erfordras
- Tänkbara geotekniska förstärkningsåtgärder vid Friaåns norra strand är att förbelasta jorden, skifta ut sämre jord mot bättre, påla eller bygga med lätta material. Åtgärder kan även kombineras.

Belysning

- Gång - och cykelvägen kommer inte att bli belyst
- Befintlig belysning längs väg 2983/Slussvägen som påverkas ersätts med ny

Miljöaspekter som inte bedöms påverkas

Följande miljöaspekter bedöms inte påverkas av ny gång- och cykelväg

- Ljudnivåer från trafikbuller
- Vibrationer
- Luftkvalitet
- Transporter med farligt gods

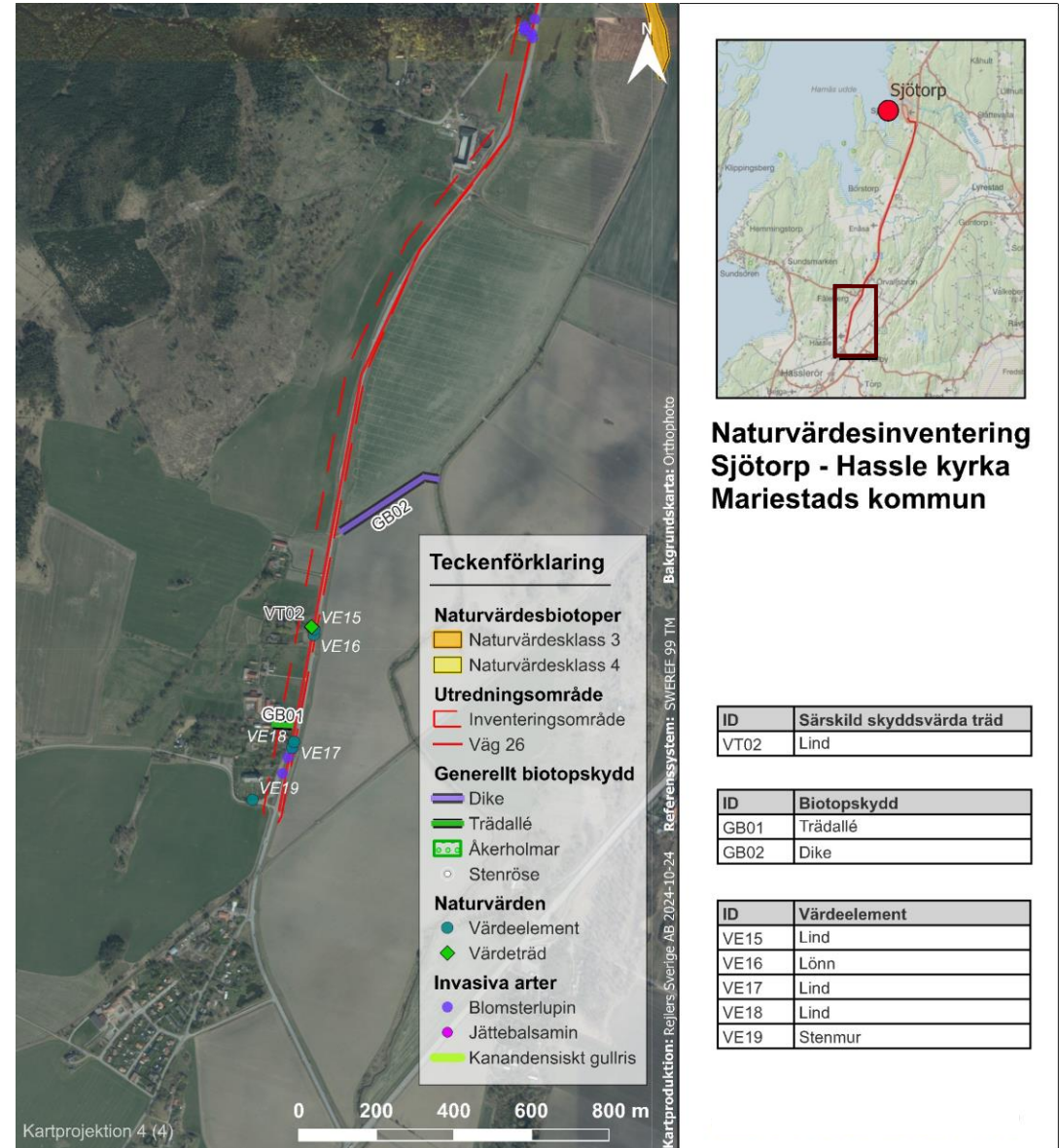
Naturmiljö

Naturvärden:

- VE19 stenmur kring kykogården – påverkas ej av föreslagna åtgärder
- VE18 och 19 lindar – viss påverkan på rotsystemet kan förekomma
- VE16 lönn – viss påverkan på rotsystemet kan förekomma
- VE15 lind – viss påverkan på rotsystemet kommer att förekomma, detta träd bedöms även ha särskilda skyddsvärden.

Biotopskydd:

- GB01 – trädallé, bedöms ej påverkas
- GB02 – dike i odlingsmark, bedöms ej påverkas

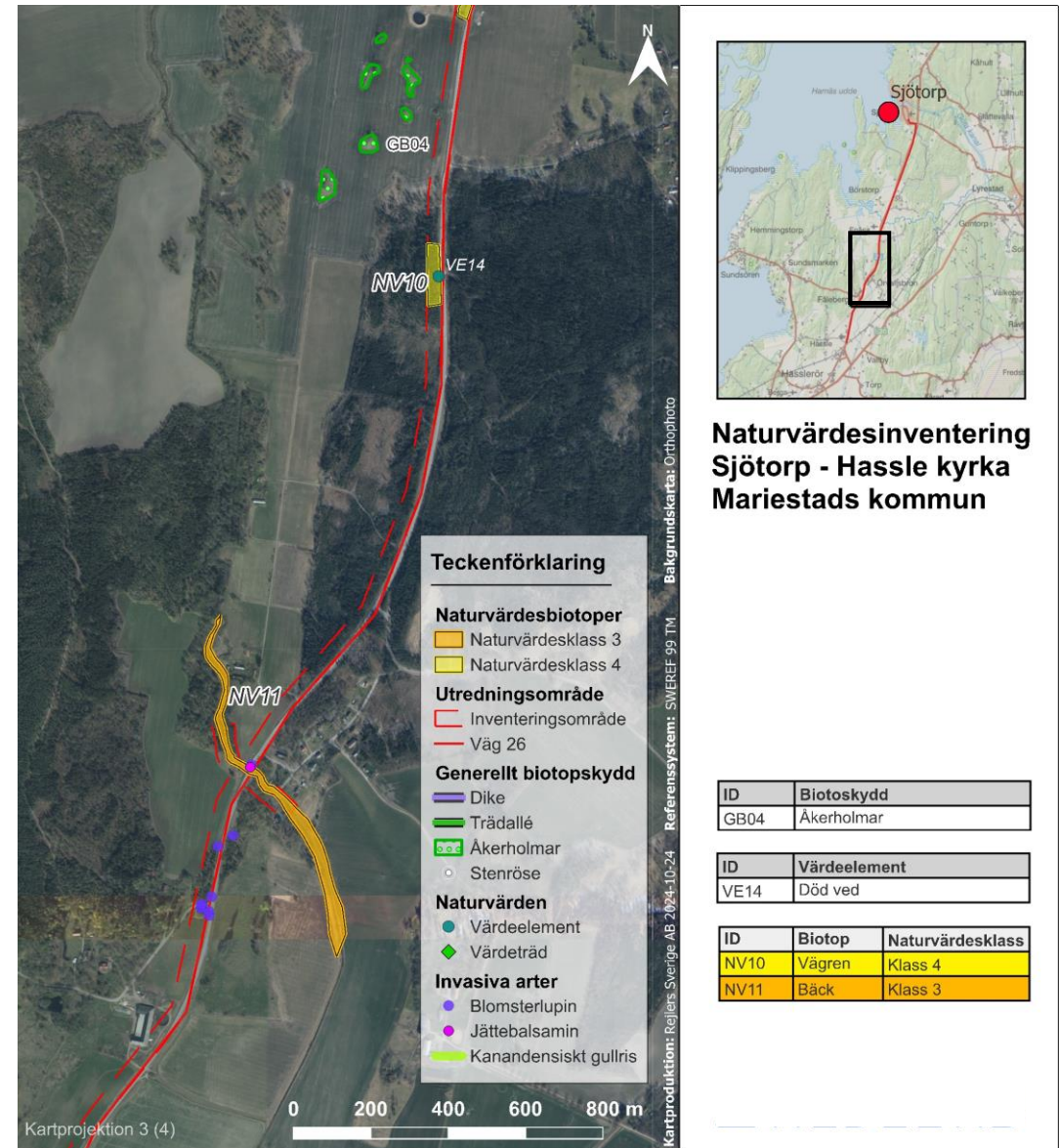
Naturmiljö

Naturvärden:

- NV11 Hasslebäcken – befintlig trumma förlängs, grumling kommer att ske under byggnation, medför ej någon negativ konsekvens för vattendraget
- NV10 vägren –påverkan i samband med byggnation, dock så görs bedömningen att återetablering av floran kommer kunna ske efter avslutad byggnation
- VE14 död ved – avlägsnas i samband med byggnation

Biotopskydd:

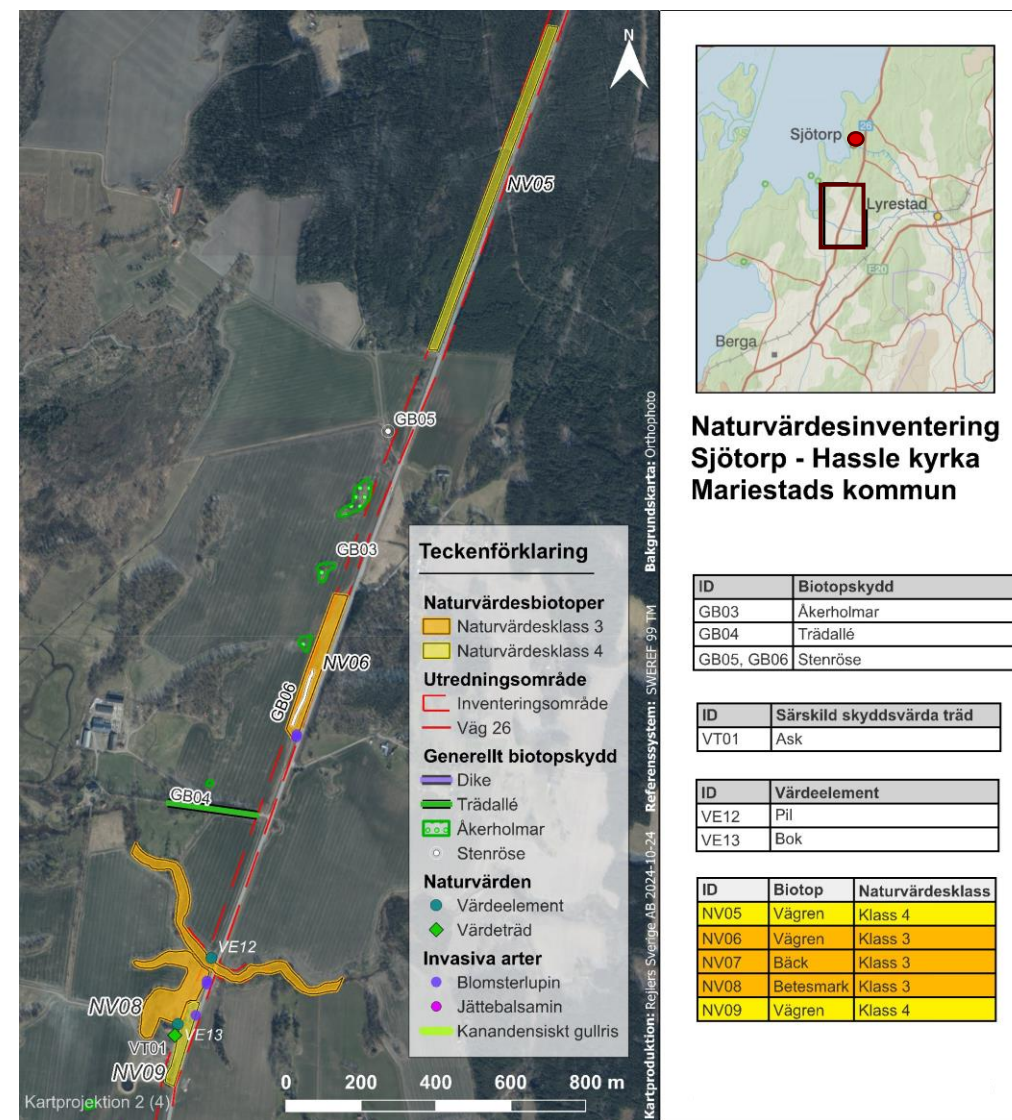
- GB04 åkerholmar – påverkas ej

Naturmiljö

Naturvärden:

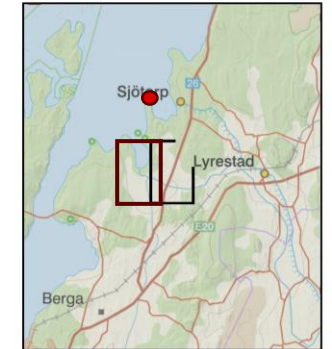
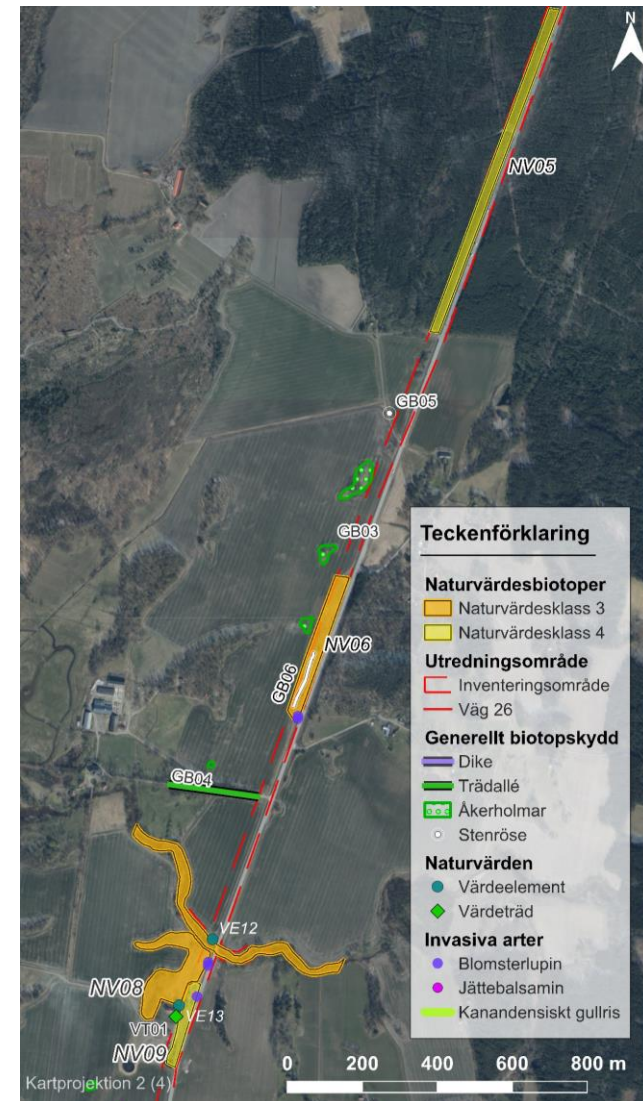
- NV09 artrik vägkant – genom valet att flytta anslutningen till Enåsa kyrka söderut samt att följa gamla väg 64 sträckning så bedöms objektet ej påverkas
- NV08 betesmark – gång- och cykelvägen följer sträckning av gamla väg 64, påverkan på ängsmarken bedöms bli begränsad och ej äventyra ängsmarkens framtida status
- NV07 Friaån – ny bro anläggs med passage för småvilt under bron
- NV06 artrik vägkant – artrik vägkant med högre värde, gång- och cykelvägen placeras bakom slänkrön så påverkas ej dessa naturvärden
- NV05 artrik vägkant – genom valet att med att gå i en sektion bakom viltstängslet så påverkas inte dessa naturvärden

Naturmiljö

Naturvärden:

- VT01 ask – träd som bedöms som särskilt skyddsvärt, står dock så till att bedömningen är att det ej påverkas
- VE13 bok – bedömningen är att det ej påverkas av gång- och cykelvägens dragning
- VE12 pil – träd som kommer vara tvunget att fällas i samband med anläggandet av ny bro

Naturvärdesinventering Sjötorp - Hassle kyrka Mariestads kommun

ID	Biotopskydd
GB03	Åkerholmar
GB04	Trädallé
GB05, GB06	Stenröse

ID	Särskild skyddsvärda träd
VT01	Ask

ID	Värdeelement
VE12	Pil
VE13	Bok

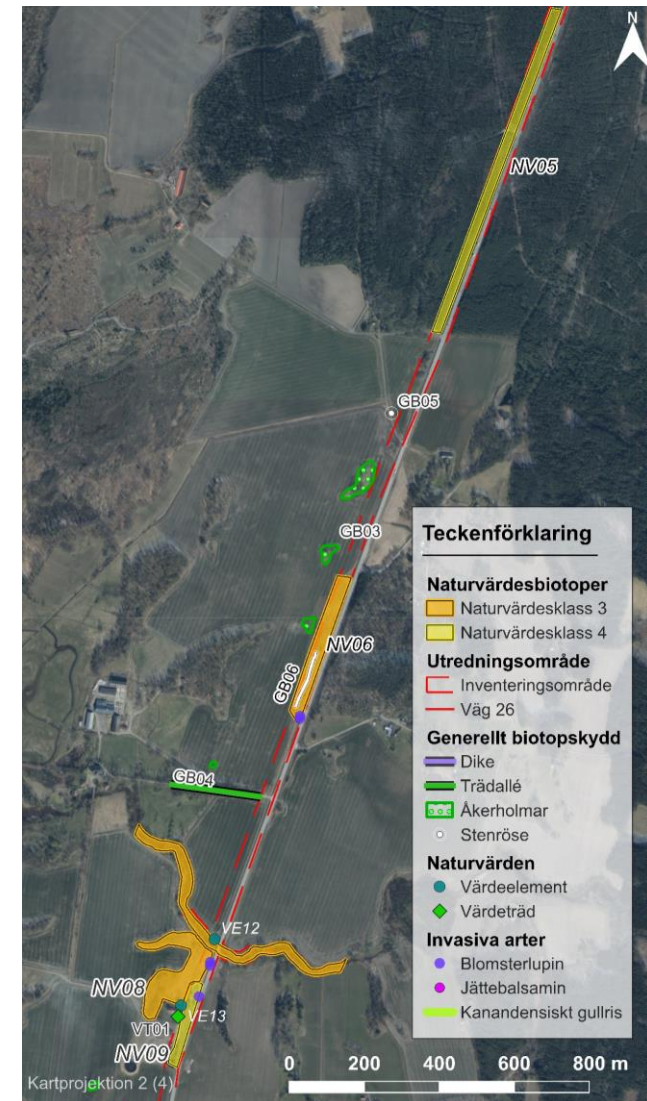
ID	Biotop	Naturvärdesklass
NV05	Vägren	Klass 4
NV06	Vägren	Klass 3
NV07	Back	Klass 3
NV08	Betesmark	Klass 3
NV09	Vägren	Klass 4

Naturmiljö

Biotopskydd:

- GB04 trädallé – bedöms ej påverkas
- GB06 stenröse – bedöms ej påverkas
- GB05 stenröse – bedöms ej påverkas
- GB03 åkerholmar – bedöms ej påverkas

Intrång görs ej i biotopskyddade objekt. Gång- och cykelvägen kommer att avskilja objekt GB06 från jordbruksmark.

Naturvärdesinventering Sjötorp - Hassle kyrka Mariestads kommun

ID	Biotopskydd
GB03	Åkerholmar
GB04	Trädallé
GB05, GB06	Stenröse

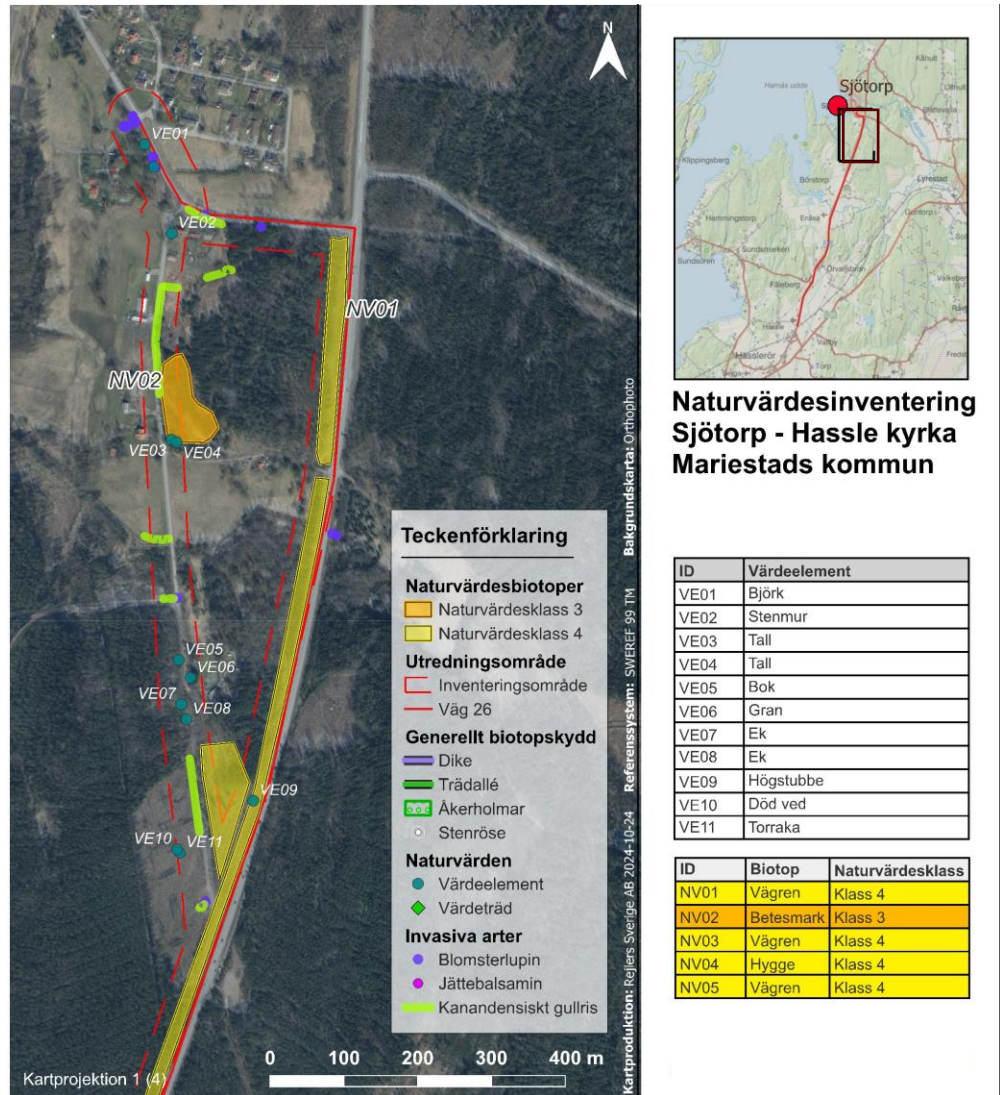
ID	Särskild skyddsvärda träd
VT01	Ask

ID	Värdeelement
VE12	Pil
VE13	Bok

ID	Biotop	Naturvärdesklass
NV05	Vägren	Klass 4
NV06	Vägren	Klass 3
NV07	Bäck	Klass 3
NV08	Betesmark	Klass 3
NV09	Vägren	Klass 4

Naturmiljö

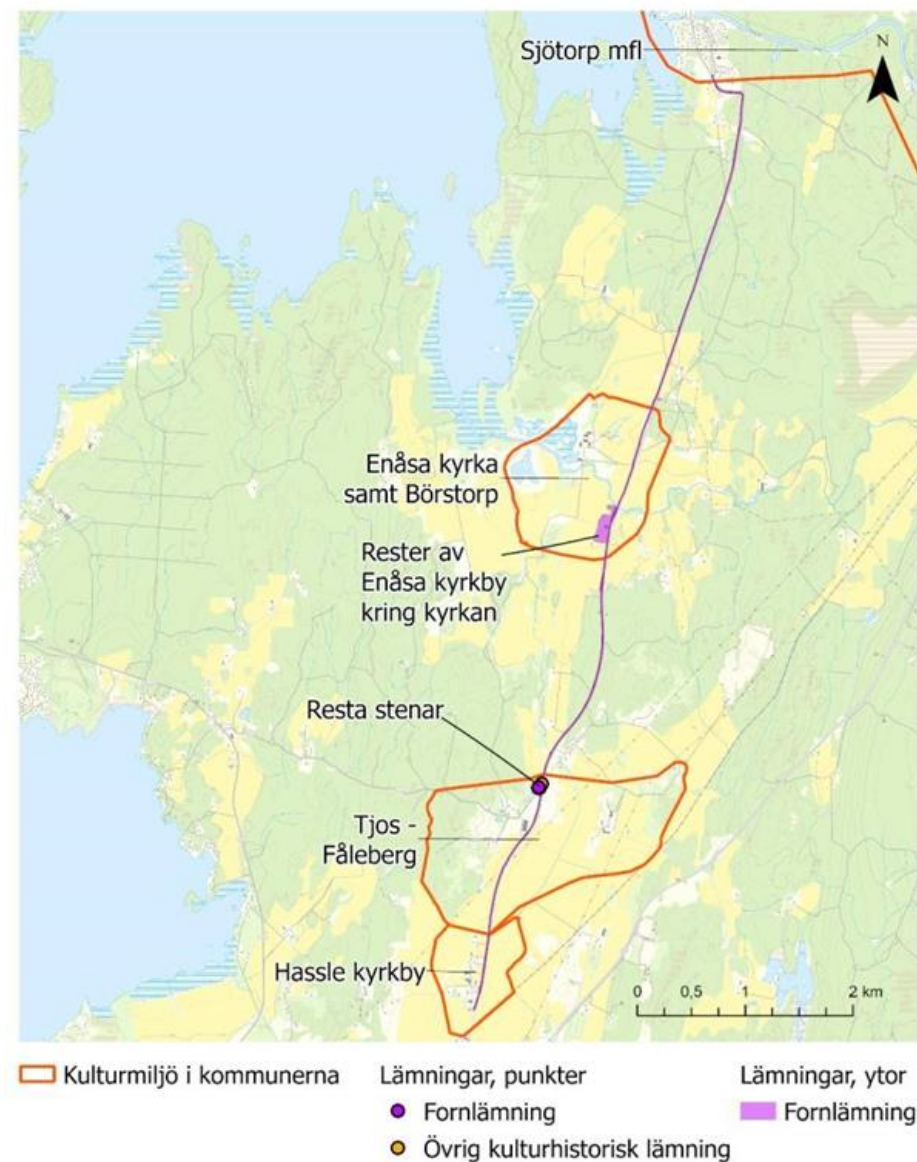
- Utformning anpassat till befintlig väg
- Begränsat intrång utanför befintligt vägområde
- Inga miljövärden bedöms påverkas

Kulturmiljö

- Arkeologisk utredning steg 1 genomfördes under år 2022. Under 2023 utfördes steg 2 utredningsgrävning för GC-vägen. Steg 2 ledde inte till några fynd av nya, tidigare okända fornlämningar inom utredningsområdet.
- Fyra miljöer finns identifierade i kommunalt kulturmiljöprogram som berörs av eller angränsar till planerad sträckning för GC-banan:
 - Hassle kyrkby
 - Tjos-Fåleberg
 - Enåsa kyrka samt Börstorp
 - Böckersboda, Norrkvarn. Lyrestads kyrkby. Sjötorp.

Bedömningen är att konsekvenserna för kyrkomiljöerna är obetydliga eller svagt positiva. Vid Hassle prästgård och Nohassle sker en viss negativ påverkan på hagmarkerna och gårdsmiljöerna som vetter mot väg 26, dock så bedöms konsekvenserna som ringa.

Landskap och bebyggelse

- Området utgörs av slätt, småbrutna randzoner och skogsbygd. Landskapet präglas av mindre slättområden, uppdelade av många låga åsar och moränryggar. De uppodlade lerslätterna omges delvis av småbrutna randzoner och skogsbygder med inslag av stormossar.
- Längs sträckan finns bebyggelse vid gårdar och vid kyrkorna Hassle kyrka och Enåsa kyrka i kring Nolhassle, Fåleberg, Örvallsbron, Enåsa, Börstorp samt vid Sjötorp.
- Bebyggelsen i närområdet utgörs till stor del av brukningsenheter och de ligger längs äldre vägsystem som nu utgör lokala vägar genom och emellan gårdar och byar.

Landskap och bebyggelse

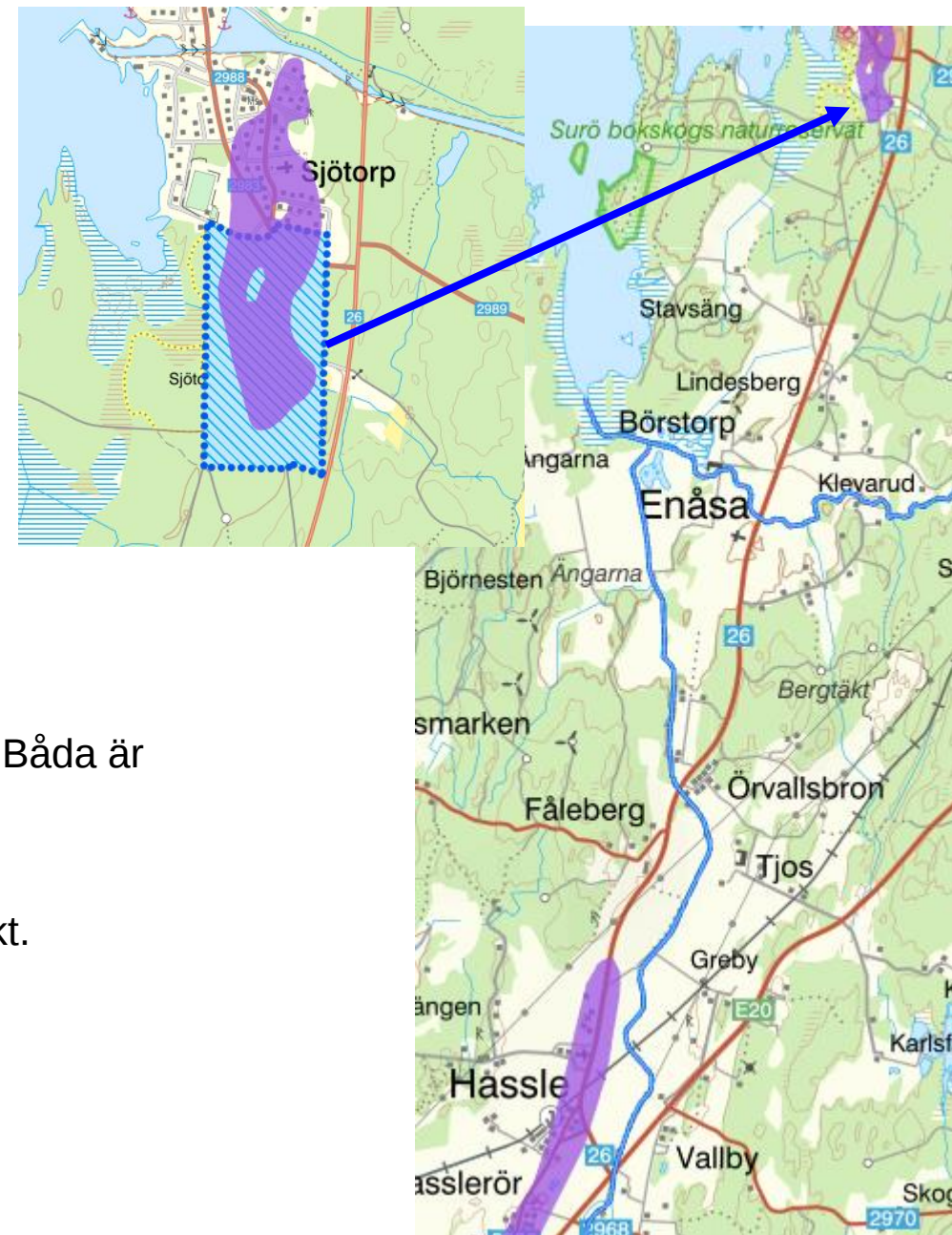
- Anläggandet av den nya gång- och cykelvägen bidrar till att tillgängliggöra landskapet för fler gående och cyklister, vilket är positivt då fler kan uppleva dess värden.
- Den nya gång- och cykelvägen med dess vägutrustning samt bron över Friaån innebär att ytterligare byggda element tillförs i landskapet.
- Vägrummet för väg 26, för den del där gång- och cykelvägen förläggs längs med väg 26, blir bredare vilket kan förstärka den barriäreffekt som vägen utgör i landskapet.

Rekreation och friluftsliv

- Riksintresse för friluftsliv och rörligt friluftsliv omfattar hela Vänerkusten, dess öar och Göta kanal
- Rörligt friluftsliv omfattar även ett större område som inkluderar Tiveden och Vänern med intilliggande landskap
- Gång- och cykelvägen bedöms förbättra förutsättningarna för rekreation och friluftsliv i området då tillgängligheten till aktuella målpunkter ökar

Vattenmiljö

- Gång- och cykelvägen passerar två vattendrag som omfattas av miljökvalitetsnormer, Hasslebäcken och Friaån. Friaån bedöms ha en måttlig ekologisk status och Hasslebäcken en otillfredsställande ekologisk status.
- I området finns två grundvattenförekomsterna (Hassle och Sjötorp). Båda är klassade som god kemisk och god kvantitativ status.
- Södra delen av grundvattenförekomsten vid Sjötorp omfattas av vattenskyddsområde (grundvattentäkt). Används inte som primär täkt.
- Friaån omfattas av strandskydd.

Vattenmiljö

- Trumman i Hasslebäcken förlängs vilket begränsar förändringen av bäckens morfologi. Det uppstår ingen påverkan på hydrologi eller vandringsmöjligheter för fisk. Kortvarig störning, t.ex. grumling, under produktion.
- Ny bro över Friaån utformas med strandpassager för småvilt, eventuellt erosionsskydd utformas naturliknande. Ingen förändring av hydrologi eller vandringsmöjligheter. Kortvarig störning, t.ex. grumling, under produktion.
- Inga schaktarbeten eller liknande som kan påverka grundvatten vid Sjötorp
- Strandskyddets syften vid Friaån tillgodoses genom utformning av bro och erosionsskydd.

Vattenverksamhet

- Den nya bron över Friaån är tillståndspliktig vattenverksamhet
- Tillståndprocessen styrs av miljöbalken
- Särskilda samråd kommer att hållas med berörda – markägare, kommunen och länsstyrelsen
- Tillståndet prövas av Mark- och miljödomstolen
- Ansökan om tillstånd lämnas in till domstolen tidigast i samband med fastställelseprövning för vägplanen

Naturresurser

Jord – och skogsbruk

- Jord- och skogsbruksmark utgör största delen av sträckan
- Intrång anpassas där det är möjligt

Masshantering

- Gång- och cykelvägens profil anpassas till befintlig topografi (minimera schakt- och fyllnadsmassor)
- Gammal vägsträckning används
 - Enåsa kyrka
 - Befintlig ”gamla väg 64”

Dagordning

- Mötet öppnas
- Presentation av projektorganisation
- Planläggningsprocessen
- Förslag gång- och cykelväg
- **Marklösen och ersättningsfrågor**
- Tidplan
- Övriga frågor

Markförhandlare

- Trafikverkets representant vid markåtkomst- och ersättningsfrågor
- Berörda markägare m.fl. ska bemötas på ett likabehandlande och rättssäkert sätt

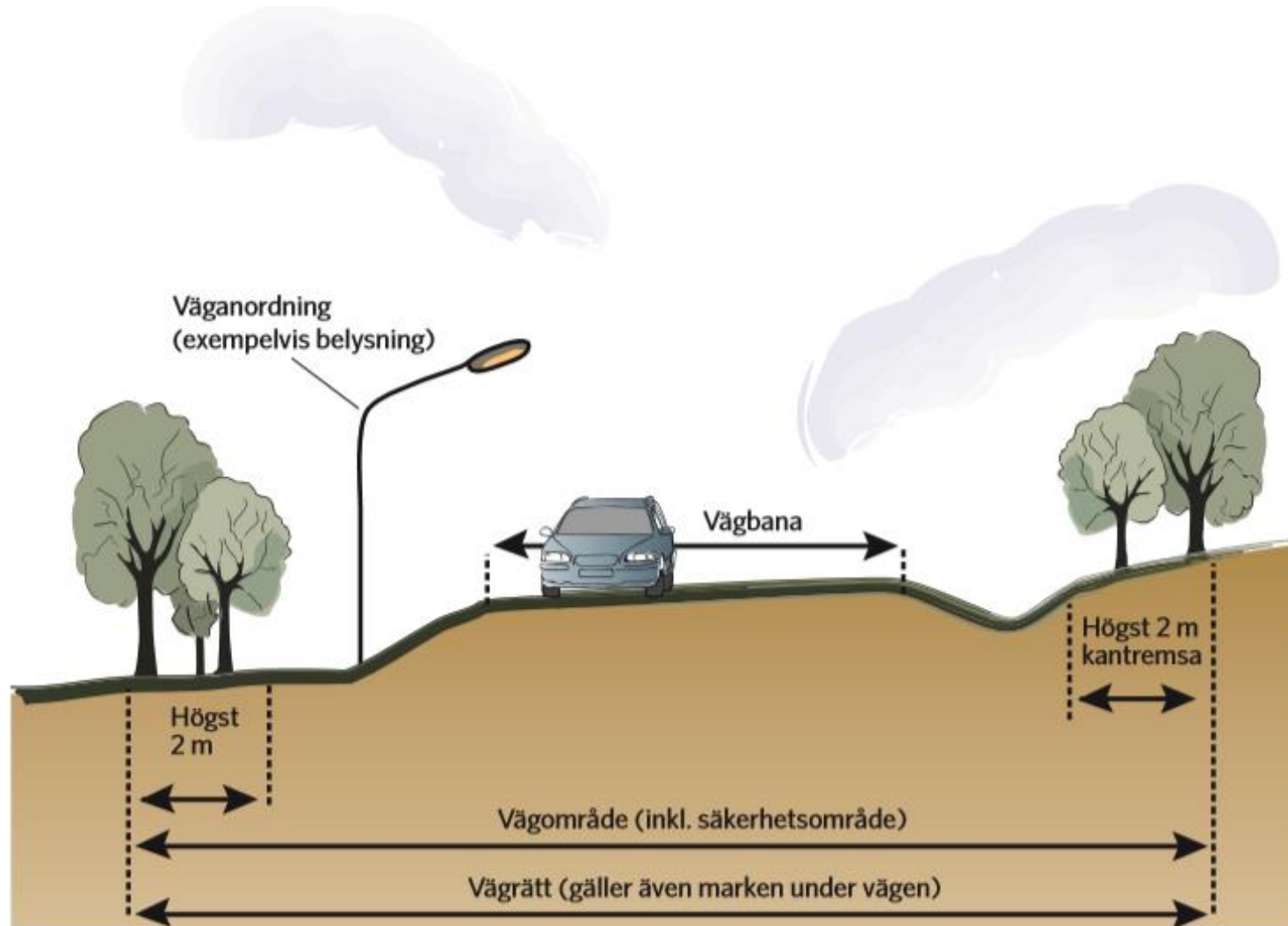

Markåtkomst - vägrätt

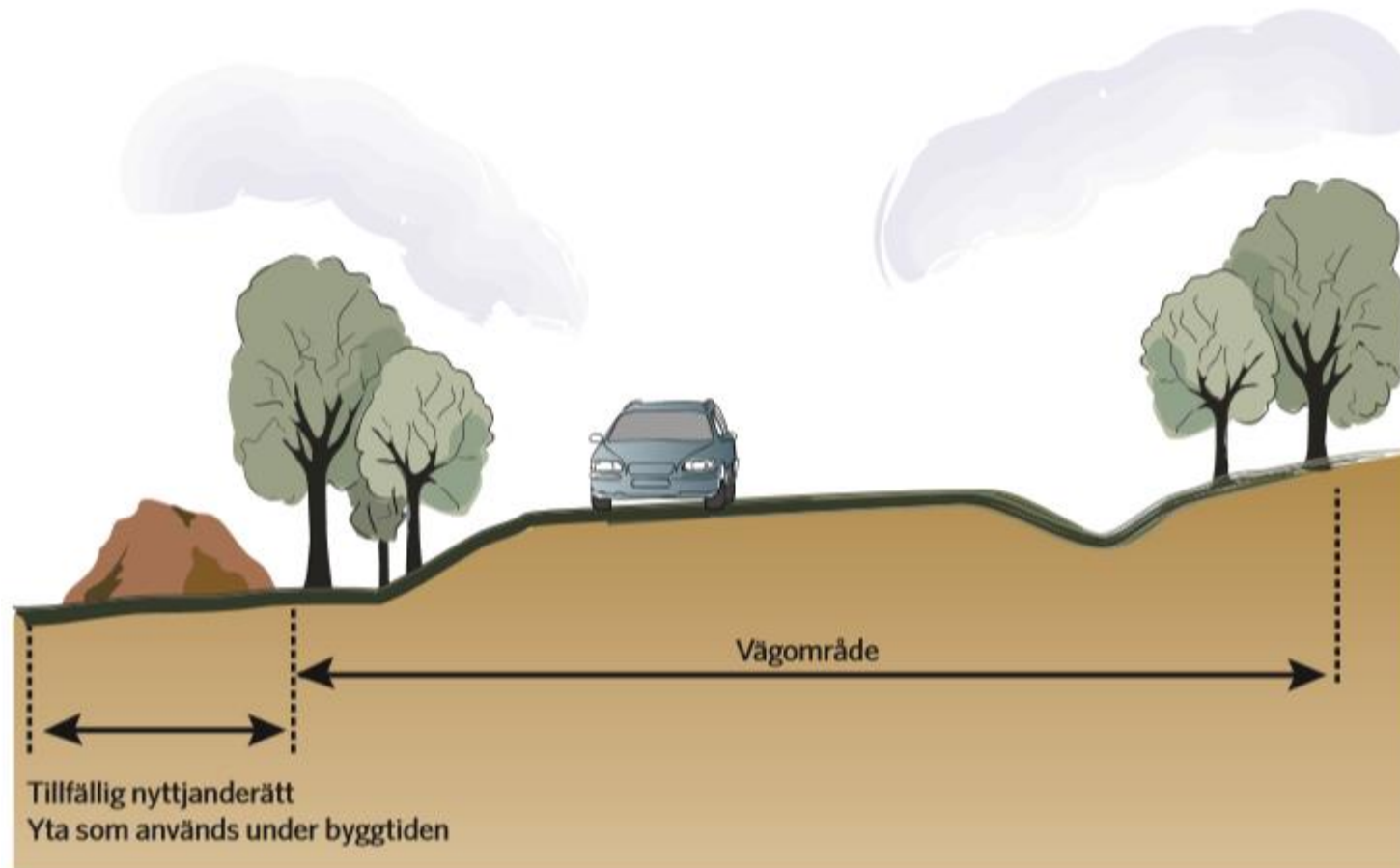
- Vägrätt uppkommer när väghållaren tar i anspråk mark för väg enligt en fastställd vägplan, det vill säga när vägens sträckning över fastigheten blivit utmärkt och vägarbetet påbörjats.
- Vägrätten är en rätt för väghållaren att nyttja den mark som behövs för vägen, samt att ta grus, berg och andra jordmassor inom vägområdet.
- Ingen förändring av fastighetsgränser
- Vägrätten upphör när vägen dras in

Vägrätt

Tillfällig nyttjanderätt

Olika typer av vägar

- Allmän väg
 - väg där stat eller kommun är väghållare
 - väg 26
 - del av gamla väg 64
 - väg 2983
- Enskild väg
 - väg som inte är allmän väg. Väghållarna som har ansvar för de enskilda vägarna kan vara enskilda markägare eller organisationer.
 - del av gamla väg 64

Utfarter

- Anslutande enskilda vägar påverkas av korsande gång- och cykelväg
- Ska fungera likt innan
- Inga utfarter avses stängas

Ersättning

- Vem kan få ersättning?
 - fastighetsägare
 - servitutshavare
 - nyttjanderättshavare, t.ex. jordbruksarrendatorer
- Vad ersätts?
 - markintrånget, d.v.s. minskningen av fastighetens marknadsvärde, påslag om 25 % på vissa utpekade delar
 - annan skada
 - uppräkningsindex och ränta
- Inlösen av fastighet
 - synnerligt men för fastigheten eller del därav

Dagordning

- Mötet öppnas
- Presentation av projektorganisation
- Planläggningsprocessen
- Förslag gång- och cykelväg
- Marklösen och ersättningsfrågor
- **Tidplan**
- Övriga frågor

Tidplan

Vägplan klar för fastställelse: hösten 2025

Byggstart: troligen hösten 2026

Byggtid: 18 månader

Alla tider är preliminära

Viktig information när du lämnar synpunkter

Brev

Trafikverket Ärendemottagningen
Investerings
Box 810
781 28 Borlänge

E-post

investeringsprojekt@trafikverket.se

- Ange ärendenummer **TRV 2017/103630**
- Synpunkter ska vara Trafikverket tillhanda **senast 30 april 2025**

OBS! Din synpunkt kommer att diarieföras och blir offentlig handling.

Dagordning

- Mötet öppnas
- Presentation av projektorganisation
- Planläggningsprocessen
- Förslag gång- och cykelväg
- Marklösen och ersättningsfrågor
- Tidplan
- **Övriga frågor**

Tack!

Kontaktuppgifter projektet

Projektledare

Elin Lyckestam

E-post: elin.lyckestam@trafikverket.se

Telefon: 010-124 40 73

Markförhandlare

Charlotta Glasell

E-post: charlotta.glasell@trafikverket.se

Telefon: 010-123 19 60

Projektets hemsida

www.trafikverket.se/vag26hasslekyrka

Kontaktuppgifter Trafikverket – andra ärenden

Trafikverket kundtjänst

0771-192 192

www.etjanster.trafikverket.se/kundfragor-trafikverket